

STUDENTEN WEEKBLAD

16^e Jaargang.
No. 18.

REDACTEUREN:
H. SALOMONSON, H. C. SNETHLAGE, W. MAAS GEESTERANUS,
J. H. MEYER, A. J. MOLLINGER, W. F. E. VAN HASSELT,
MEJ. G. TH. VAN OS VAN DELDEN.

ORGAAN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR STUDIEBELANGEN.

Donderdag
12 Februari '14.

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is f 3,50, bij vooruitbetaling f 3,— per jaar. De jaargang loopt van 1 October tot 30 September. De prijs der advertentiën is 10 cents per regel.

TECHNISCHE BOEKHANDEL EN
DRUKKERIJ J. WALTMAN Jr.
— DELFT. —

Inzendingen te bezorgen vóór Maandag-
middag 4 uur aan het Redactie-adres:
KOORNMARKT 62.

Inhoud.

Delftsch Studenten-Corps.

De Tragedie van de Diës-Comedie, door v. H.
Ziekteverschijnselen? En bij wie?, door En-Ka.
Antwoord aan den Heer M., door O.
Delftsche Studenten Schaakclub.
Vrije Studie. Lezing Mr. P. J. Troelstra.

Delftsche Studenten-Bond.

D. S. D. C. „Logika”.

Delftsch Vrouwelijke Studenten Vereeniging.

Verslag lezing Mejuffrouw M. Koomans.

Gedachten en Gedichten.

Wanneer je clubgenootjes afstudeeren, door Almen Garloff.
Mijn Muze, door Aquilon.
Aan, door Aquilon.
Intermezzo, door Aquilon.
Delft bij Nacht.
Desillusie! door Kritiek.

Uit de Pers.

Aan vele Delftsche Studenten.
Oorkonde.

Ingezonden.

Aan den Heer A. F., door C.
Waarde mijnheer C., door A. F.
Wetenschappelijke Wereldbeschouwing en Christelijk geloof,
door Eenige toehoorders.
Geachte „Eenige toehoorders”, door Q.

Feuilleton.

Een Dialoog, door Sura.

Studiebelangen.

Centrale Commissie.

Lijst van Vergaderingen.

Agenda.

Delftsch Studenten-Corps.

De Tragedie van de Diës-Comedie.

De leden van de commissie, die de diës-comedie moet construeeren, besluiten op hun eerste vergadering een „kunstwerk” in elkander te zetten.

Als de heeren voor de tweede keer bij elkaar komen, eerst een tijd van stilte; tot plotseling allen tegelijk de geest krijgen, alles losbarst en in zeer korten tijd de zijne vingers blauw pennende secretaris, het ratjetoe aan elkaar geregen heeft.

Op den avond van de uitvoering wacht een eenigszins opgewonden publiek het oogenblik af waarop het nog te beginnen spel kan worden vertoond.

Dan gaat het scherm op en de draak komt te voorschijn als: Een hedendaagsch Hamlet-drama met moraal-philosophie en veelal een Café-chantant.

De costumes zijn nog afzichtelijker als die, waarvan men in Querido's epos leest.

De begeleiding die het geheel tot een mélo-drama verheft, steekt ondanks het heesche pianogeluid, nog gunstig af bij 't stuk, dat althans voor een diës-avond niet geschikt is.

Zoo is nu meestal 't lot van een comedie, die wanneer de auteurs op de hoogte waren geweest met de verschillende omstandigheden, toch dragelijk had kunnen worden.

De gelukkigsten onder de ongelukkigen waren degenen die in hoofdzaak door één persoon waren gemaakt, en waar slechts voor bijkomende versjes anderen meewerkten, omdat er in die gevallen tenminste eenheid was. Diepheid en innigheid van gedachte zijn erg overbodig op een dergelijken avond, vooral wanneer slechts de commissie zelve de kronkelende draaierige zinnen begrijpt.

De luchtige stemming in de zaal eischt handeling, eischt de bespotting van algemeen bekende gebeurtenissen.

Het stuk moet zijn een revue en toch moet er verband blijven tusschen begin en einde.

Maar tenslotte moet de commissie zorgen, dat het gif gelijkmatig verdeeld wordt (om botsingen zooals die 't vorige jaar plaats vond met eenige onafhankelijk veranderlijken te voorkomen) en dat er afwisseling is, vooral afwisseling, want aan deze twee factoren hangt de levensduur van de uitvoering.

v. H.

Ziekteverschijnselen? En bij wie?

De heer W. M. G. kent het spel van „kaatsen en den bal verwachten”. En waar zijn spelletje ditmaal zoo onschuldig is, met groote woorden en holle phrasen, ben ik gaarne van de partij.

Ziekteverschijnselen! en bij wie?

De heer W. M. G. laat zijn lezers niet lang in het onzekere: het zijn de veelbelovende eerste-jaars, aangetast door laksheid, gemis aan vereenigingszin, enz.

Of het vereenigingsleven werkelijk zoo slap is, en of dat speciaal bij de eerste-jaars het geval is, weet ik niet. Maar zoo ja, bij wie ligt de fout?

Zeker, in zijn eerste jaar heeft men het meeste tijd, dan kan men dus het best zich aan het corpsleven, voor zoover dit zich in de gezelligheidsvereenigingen uit, geven. Maar van oudere jaars, die minder tijd hebben, kan men niet verwachten, dat zij de jongeren mee zullen nemen. Hoe zullen de jongeren liefde voelen voor wat ze niet kennen, het Corps en zijne vereenigingen?

Door den groentijd. Prachtig, dat is de tijd van kennismaking bij uitnemendheid. Maar niet een senaat en vereenigingsbestuur alleen vervullen hier deze schoone roeping; alle corpsleden worden verondersteld mee te helpen. En dat is gemakkelijk genoeg: zelf enthousiast, bovendien in de gemoedelijke verhouding corpslid-groen, heeft men gelegenheid te over den nieuweling iets van z'n geestdrift mee te deelen.

Helaas is de praktijk anders. Na afloop van den groentijd worden de nieuwbakken eerste-jaars met veel moeite er toe bewogen lid van een of andere vereeniging te worden. Dat moest niet noodig zijn. Of de vereeniging, of de leden die voor de kennismaking zorgden, of de eerste-jaars: wanneer gevraagd wordt bij wie hier ziekteverschijnselen voorkomen, dan moeten de vereeniging en haar leden in de eerste plaats genoemd worden.

EN-KA.

Antwoord aan den Heer M.

Uw tweede stukje, dat nu niet alleen meer de vergrootingslantaarn behandelt, maar ook persoonlijk is, geeft aanleiding tot eenige opmerkingen.

Al dadelijk 't begin: „U verdraait de zaken”. Werkelijk, mijnheer M., 't is niet onhandig uitgedacht zooiets vlak achter mijn stukje te zetten. Dat staat op pooten en slaat in bij 't groote publiek. Trouwens, 't is iets wat U als redacteur gemakkelijk doen kunt, een gewoon mensch is dat niet beschoren.

't Belachelijke van Uwe beschuldiging blijkt al aanstonds uit de zin, die volgt en die dan als argument ervan moet gelden: „Uw partij wil niet de oude lantaarn weer opgesteld zien om er voortaan twee te hebben, maar omdat de nieuwe lantaarn volgens U slecht is”. Mijnheer M., U lijdt aan een verregaande begripsverwarring, wat kletst U toch van partij, ik ken bij elkaar twee menschen, die de oude lantaarn beter vinden dan de nieuwe. Of ik überhaupt als spreek-trompet van de eene of andere partij zou fungeeren laat ik nog daar.

De kwestie is alleen dat ik U heb willen wijzen op een reden om de oude lantaarn te plaatsen, waar U blijkens Uw eerste stukje niet aan gedacht heeft en ik geloof dat een dergelijke persoonlijke meening me vrij staat.

't Glanspunt van Uw heele betoog is de derde zin (want verder komt nog iets technisch en dan wat napraten).

Luister naar de wijze woorden mijnsmonds, mijnheer M., in debat is 't gevaarlijk scheldwoorden te gebruiken U geeft daarmee blijk van te weinig argumenten te hebben en typeert U zelf zonder Uw tegenstander ermee te schaden.

In ernst, 't debiteeren van persoonlijke hatelikheden kan beter mondeling gebeuren, daar behoeven de S. W.-lezers niet mee verveeld te worden. Ik hoop dan ook dat de S. W.-redactie aan dit onbenullig polemiekje *) een eind zal maken en mocht U er misschien aan hechten 't laatste woord te hebben, plaatst dan gerust een of ander pikant naschriftje, ik hoop daar niet meer op te antwoorden.

Mijnheer M., ik heb de eer,

O.

*) Ja zeker.

Delftsche Studenten Schaakclub.

Dinsdag 17 Februari zal de bekende schaker Dr. Speyer een simultaanwedstrijd houden op de Leeszaal der Societeit Phoenix. Laten alle schakers opkomen, opdat de D. S. S. waardig tegenstand zal kunnen bieden.

Vrije Studie.

SOCIALISTISCHE MINISTERS.

Verslag van de lezing gehouden door Mr. P. J. TROELSTRA op Dinsdag 10 Februari.

De minister-crisis en wat er uit volgde viel, zoo luidde een zin uit de inleidende woorden, als een bliksemstraal in de zoo rustige hemel van de Nederlandsche politiek.

Nadat in de verkiezingsredevoeringen den toehoorders steeds was bewezen, dat de sociaal-democraten zoo absoluut onbetrouwbaar waren, en 't dus verkeerd was op hen te stemmen (ook van liberale zijde) verwonderde het eenigszins althans hem en zijn partij, dat nu van liberale zijde 3 minister-portefeuilles werden aangeboden.

Omdat hij nu de verschillende richtingen en tevens het meer algemeene sociaal-democratische standpunt wilde uiteenzetten ging Mr. Troelstra eerst over tot het mededeelen van eenige analoge gebeurtenissen en beschouwingen uit het buitenland.

Zoo werden genoemd de gebeurtenissen in Denemarken, waar het aannemen van portefeuilles op enkele secundaire omstandigheden afketste; België met het stembusverbond tusschen liberalen en sociaal-dem., dat slechts door een kleine meerderheid van de clericale partij mislukte.

In Italië bedankt de sociaal-democraat na eerst te hebben aangenomen, hij komt met het eenigszins verwonderlijke motief dat hij zich niet bekwaam acht. Doch nader beschouwd is dit standpunt zoo wonderlijk niet want waar het parlementair verstand aanraadt tot handelen, daar is het toch voor iemand die jaren lang in en met de arbeidende klasse gewerkt heeft, die de ellende meemaakte en in gedachten en doen steeds samen was met die stand, zeer moeilijk de zoo geheel daarbuiten gelegen weg te bewandelen, daar zegt het verstand ge moet, daar voelde hij zich gedrongen te zeggen, ik kan niet.

In Frankrijk werd de quaestie van de soc.-dem. ministers 13 jaren geleden opgeworpen; na de Dreyfuszaak, toen men zag hoe de republikeinsche grondvesten begonnen te wankelen, werd slechts gevraagd naar republikeinsche patriotten en Millerand kreeg zitting in het ministerie Waldeck—Rousseau, doch als persoon, niet als partijman. De partij heeft zich toen niet verzet en is zelfs gaan steunen totdat de zaak werd beklad door Briand.

Het gebeurde in verband met Briand, ging dan ook buiten de georganiseerden om.

De groote quaestie is indertijd reeds door Millerand besproken en in de Parijsche resolutie die daarop volgde is de uitspraak vervat, dat sociaal-democraten niet in burgerlijke ministeries, mogen zitting nemen. Wel mag dat in uitzonderingsgevallen gebeuren, wanneer b. v. een kostbaar goed moet worden verdedigd, maar nooit mag het aannemen van een portefeuille worden beschouwd als schakel van het normale ontwikkelingsproces.

Het regelmatig binnenloodsen van sociaal-democraten in ministeries is een natuurlijk gevolg van de stembusverbonden; dezen zijn dan ook veroordeeld in de Dresdensche resolutie.

Van deze resolutie wordt nogal eens afgeweken, vooral in Duitschland, al geschiedt dit ook onder hevig protest van de tegenstanders; het heeft echter reeds bedenkelijke gevolgen gehad. Overigens zijn overal wel afwijkingen ten gunste van het bloksysteem waar te nemen, in Frankrijk ziet men radicalen + sociaal-democraten tegen andere partijen te velde trekken, hier gaat het voornamelijk om de driejarige diensttijd.

Naar aanleiding van de portefeuillequestie schreef de heer Marchant in de „Vragen des Tijds”: Een van beide, of de sociaal-democratische partij moet zijn een revolutionaire, en de leiders moeten zich bezighouden met het leiden van de massa, en zich dan ook in 't geheel niet bemoeien met het parlement, of het moet zijn een parlementaire, maar dan moet zij alle conclusiën ook opvolgen.

(Hier geeft spreker zijn meening te kennen dat de vrijzinnig-democraten, waar hij erg op gebeten is, hun partijten koste van de sociaal-democratische trachte uit te breiden).

Maar de opinie van de sociaal-democratische partij en in 't bijzonder die van den heer Troelstra is hier een gansch andere.

De sociaal-democraten vormen een revolutionaire partij en bovendien een partij die de anderen genoopt heeft vele dringende zaken ter harte te nemen. (Bismarck in de Rijksdag). Revolutionair beteekent volgens de theoretici van de verschillende partijen, een ingaan tegen de bestaande regeeringsvorm.

Gebeurtenissen, als plaatsgegrepen in de Fransche revolutie, bloedbaden, een guillotine-heerschappij, plunderingen enz., hebben niets met het essentieele van de revolutie te maken.

De sociaal-democraten zijn nu revolutionair omdat zij de arbeidersklasse die onderligt en uit zichzelf niet van stand kan veranderen, naar boven willen helpen.

Het hoofdstreven is door Marx neergelegd in het communistisch manifest „Het proletariaat moet de staatsmacht veroveren”.

Dit veroveren nu, heeft niets met revolutie te maken, het moet geschieden door opheffing van het proletariaat.

Hiermede is echter nog niet alles gezegd. In een dergelijke beweging moeten niet de tegenstanders de vragen beantwoorden, maar de partij zelve.

Nu bestaan echter in de partij verschillende opvattingen, wat betreft den weg waar langs het doel moet worden bereikt.

De opvattingen van de eene hoofdrichting „het Reformisme” gaat tegen de Parijsche resolutie in en is vóór het aanvaarden van Ministerzetels. (In ons land is de heer Vliegen een vertegenwoordiger van deze richting).

Deze partij wil de middelen zoeken om met de burgerlijke partijen (liberalen) tegen de reactionnaire (clericale) samen te werken en aldus de klassenstrijd tot een einde brengen, dus langs den weg van het compromis.

De andere richting, die der Radicalen (vroeger bij ons Dr. Pannekoek en Mevr. Roland Holst) beweert dat de tijd die nu aangebroken is, onder invloed van de gebeurtenissen in Rusland staat, zij wil het doel bereiken langs den weg van de stakingen, wat het doel, wat de aanleiding ook mag zijn.

Hier zijn niet meer de leiders aan 't woord maar de massa zelve.

Een gevolg hiervan is het syndicalisme, de beweging die alles in de vakvereenigingen ziet en de staking bij wijze van gymnastiek beoefent, dikwijls met de rampzaligste gevolgen. Het eenigste wat men hier bereikt is het mobiel

maken van andere machten in de staat tegen zichzelf. Tusschen de twee uitersten het Radicalisme en het Reformisme ligt nu volgens de inzichten van Mr. Troelstra de juiste oplossing.

Het einddoel is gelegen in het punt van uitgang, en blijvend maar de weg waarlangs men gaan moet is afhankelijk van de inwerkende omstandigheden. *Het is de weg van de evolutie die zich zelf vormend, afhankelijk van de overige omstandigheden telkens nieuwe gezichtspunten opent.* Deze weg nu zal met de parlementaire meelopen en dan weer buiten het parlement om, de loop is evenwel niet van te voren te bepalen.

Omdat ondanks het verhoogen van loonen de toestanden toch zoo weinig veranderen, is het noodig een revolutionaire weg te bewandelen die sterk ingrijpt tegen een streven dat de voortgang tegenhoudt, het militarisme. Men moet daarom de psychae van den arbeider trachten te ontwikkelen, zoodat hij eischen krijgt, behoeften.

Waar behoeften zijn, daar is leven. Komen nu die behoeften dan worden de arbeiders uit hun slaap wakker geschud en zij zuchten naar vooruitgang. Men moet te werk gaan langs de kritische weg en daarmee zal het militarisme in botsing komen en doodgedrukt worden.

De sociaal-democratie mobiliseert de massa tegen het Militarisme omdat daarin de oorzaak van het kwaad gelegen is.

Deze werkingen laten zich al zoo duidelijk gevoelen, dat verschillende regeeringen in deze richting trachten te bezuinigen.

Zoo zijn er dan in de sociaal-democratie twee wezens, het revolutionaire en het hervormende.

Van de verhouding van deze twee hangt het al of niet deelnemen aan een Ministerie af.

Nooit mag evenwel tot een Ministerie worden toegetreden, wanneer men slechts op een geprononceerde minderheid kan steunen.

De vrijzinnigen hebben bij de begrootingsdebatten de sociaal-democraten verweten, dat ze een links kabinet onmogelijk hadden gemaakt, zoodat slechts een extra parlementair kabinet of een clericaal overbleef.

Zooals de zaken nu gaan draagt het juist bijzonder de goedkeuring van de sociaal-democraten weg, omdat juist nu de weg tot hervorming is opengesteld.

Mocht hier de schoolkwestie worden opgelost, dan is een andere partijvorming mogelijk en zal op den duur een burgerlijk-democratisch centrum ontstaan dat tegen het kapitalisme komt. (Want juist de vrij-liberalen die van export-industrie, en export moeten leven, hebben voordeel van de koloniën, zij maken daardoor te veel werk van vloot en leger). Samenwerking met concentratie zal eerst dan mogelijk zijn wanneer de vrij-liberalen er uit gaan.

De Zwolsche conferentie geeft een gelegenheidsuitspraak, en geldt dus niet voor vast. Eerst moet de sociaal-dem. partij aan kracht winnen en dit zal vooral gebeuren wanneer de christelijke arbeiders zich met de anderen verbinden.

Hoe meer de partijen zich zullen versplinteren, hoe minder kabinetshomogeniteit mogelijk is, maar een homogeniteit tusschen de burgerlijk-democratischen en de sociaal-democraten op 't oogenblik is een leugen.

Delftsche Studenten-Bond.

D. S. D. C. „Logika.”

Algemeene Vergadering van 3 Februari 1914.

Prof. Dr. J. H. Valckenier Kips hield een lezing over „De ziel der dieren”, onder het motto: „Tat toan asi”.

In zijne inleiding wees spreker op de beteekenis van het sanskritisch motto, vertaald luidende: „Dat zijt gij.” Wij zelf vinden ons in de dieren weer, want de Schepper heeft Zijn geest uitgestort in alle organisch leven.

Achtereenvolgens behandeld spr. theorie en practijk, om ten slotte de eerste aan de laatste te toetsen.

Plato leerde, dat aan elke ziel aanvankelijk een ster als verblijfplaats was toegewezen, doch dat de ziel later naar de aarde afdaalde om in een lichaam over te gaan. Na de dood van dit lichaam mocht de ziel alleen dan tot de ster, d.i. het rijk der zaligheid, terugkeeren, als ze op aarde zinnelijkheid en hartstocht overwonnen hadden. Was dit niet 't geval, dan kwam de ziel bij de wedergeboorte als vrouw ter wereld.

Deze wijsgeer onderscheidt de ziel in een sterfelijk (animaal) deel, de psyche, naast een onsterfelijk deel, de logos (Goddelijke rede).

Aristoteles meent, dat het dier een gelijke psyche heeft als de mensch; de laatste heeft dan bovendien nog den logos. Tusschen menschenziel en dierenziel neemt hij slechts gradueel verschil aan; daarbij huldigt hij dus het denkbeeld der evolutie; 't psychische acht hij oorzaak, 't lichamelijke gevolg. De theoretische rede houdt zich bezig met wetenschap, de praktische met kunst. De geest van Goddelijken herkomst kent hij alleen aan den mensch toe; dit is gebaseerd op den bijbel, ofschoon in den Prediker geest en ziel gelijkelijk aan den mensch worden toebedeeld.

Descartes wilde alles mechanistisch verklaren; voor anatomische verschijnselen, gelukte hem dit voor psychische niet. Hij komt tot de conclusie, dat er in onzen geest iets omgaat, dat God ingeplant moet hebben en, bouwende op de kerkleer, kent hij deze gave alleen aan den mensch toe. „Een automaat”, zegt hij, is nooit redelijk, een dier ook niet, dus is een dier een automaat. Spr. acht het onbegrijpelijk, dat nog tegenwoordig sommige geleerden deze theorie huldigen.

Schopenhauer gebruikt het begrip wil, als vorm van energie, in zeer uitgebreiden zin. Bij planten openbaart zich die wil als levensdrang, bij dieren eveneens, doch hier is ze tevens doelmatig. (c.f. Darwin). Het intellect is ondergeschikt aan den wil en ook afhankelijk van de doelmatigheid. De mensch heeft naast 't hoogste intellect ook den hoogsten wil, dus is de mensch ook hartstochtelijker dan het dier.

Lamarck stelt eveneens 't psychische als oorzaak van het lichamelijke; ook hij noemt „le sentiment de l'existence” de eerste aanleiding tot alle organisch leven.

Francé werkt op Lamarck door, doch onderscheidt met de Ouden, een psyche en logos, die hij aan elke cel toekent. Volgens hem zijn er „Körperzellen” en „Gehirnzellen”; de plant heeft alleen de eerste, de mensch beide.

Vervolgens kwam spr. tot de pogingen, door Von Osten en Karl Krall gedaan, om het intellect van paarden aan den dag te brengen. Tal van citaten en anecdoten gaven een duidelijk overzicht van de zeer snelle vorderingen dezer dieren in het lezen en rekenen. De spelling is fonetisch; zoowel letters als cijfers worden met den poot geklopt. Zeer gunstig resultaat werd ook verkregen bij den hond van de familie Mökel in Mannheim. Telepatie kan hierbij geen rol spelen, daar ook opgaven in gesloten couvert gedaan werden, zoodat men zelf de uitkomst niet kende.

Concludeerend zeide spreker, dat ook dieren een intellect hebben, zij het dan niet zoo hoog ontwikkeld als bij den mensch.

Na het debat bracht spr. nog eens duidelijk naar voren, dat het dierenintellect zich beweegt in de praktische rede.

Hij zou willen zeggen: „Het dier heeft het verstand van een kind tot 6 jaar.”

Spr. eindigde met de opwekking, eens op 't intellect van de dieren te letten en tot hen te spreken, alsof het menschen waren.

H.

D. V. S. V.

Vrijdag 6 Februari l.l. hield Mejuffrouw M. Koomans een lezing over „Meisjesstudenten in vreemde landen”, naar aanleiding van een congres dat zij in de zomervacantie had bijgewoond en waar zij ruimschoots gelegenheid vond inlichtingen in te winnen.

Zij onderscheidde allereerst 2 typen van universiteiten. Het Europeesche, naar welk type onze universiteiten zijn ingericht en ten 2e het Angel. Saksische, meer Engelsche, (als o. a. Cambridge) en Amerikaansche type, en dat zich over de Engelsche Koloniën China en Japan uitbreidt.

In Amerika hebben de zoogenaamde womencolleges veel van kostscholen. De meisjes zijn er kinderachtig en weinig zelfstandig, vatten hun studie weinig ernstig op en gaan meestal naar de universiteit met de gedachte zich daar eens flink te amuseeren. De geest is er zeer christelijk; de meeste scholen hebben er hun kapel, waar 's morgens en 's avonds godsdienstoefeningen gehouden worden. Elk college heeft er zijn Grec Lettes Society, capittel en club.

Iedere staat heeft zijn eigen universiteit. Men heeft er Classical en Non Classical Schools, die met onze H. B. S. en Gymnasia overeenkomen. De High Schools zijn er kosteloos, zoodat ook diegenen, die bij ons finantieel niet in staat zouden zijn te studeeren, daar gelegenheid hebben

zich verder te ontwikkelen, wat het peil der beschaving zeker moet verhoogen.

De meisjes doen er veel aan wintersport als skie-loopen, schaatsenrijden enz., waar ze ruimschoots tijd en gelegenheid voor hebben. 's Zomers geven ze uit eigen en vrije beweging les in de prairieën, terwijl ze in de hutten verblijf houden. Sommige treffen het heel goed en worden als het ware op de handen gedragen, terwijl andere daarentegen gedwongen worden met de geheele familie in een en dezelfde kamer te slapen en verder het huishoudelijk werk te verrichten. Soms ook vestigt een groep meisjes zich in de armste gedeelten van een groote stad en organiseert cursussen en bibliotheken enz., terwijl ook gelegenheid voor maaltijden gegeven wordt. Men heeft in Amerika ook de zoogenaamde Dull Schools, of scholen voor volwassenen, waar ook de emigranten gelegenheid gegeven wordt Engelsche les te nemen.

In Scandinavië werken de meisjesstudenten onder de fabriekarbeidsters. In Noorwegen heeft men de zoogenaamde kameraadsclubs waar de fabriekarbeidsters en meisjesstudenten samenkomen ten einde quaesties van verschillende aard te behandelen. In Duitschland streven de meisjesstudenten er naar leidsters van de vrouwenbeweging te worden.

In Ierland wordt hun verschillende problemen voorgelegd zoowel van politieke als sociale aard.

In Weenen studeeren 10000 studenten van alle verschillende nationaliteiten, alle politiek getint en in strijd met elkaar. De huisvesting is er zeer slecht.

In Belgrado treft men onder de studenten allerlei politieke richtingen als socialisten, anarchisten, liberalen. Voortdurend is er strijd onder elkaar, dat dikwijls tot de heftigste uitbarstingen geleid heeft. Toen de oorlog uitbrak, schaarden vele studenten zich in 't leger, terwijl de meisjes zich bij de ambulance aansloten.

In Rusland is het studentenleven allertreurigst. Ook op dit gebied merkt men hoe verre Rusland achter staat bij de Westersche Staten van Europa.

Het aantal zelfmoorden neemt onder de studenten voortdurend toe in de laatste jaren, een feit dat hieruit verklaard moet worden, dat de studenten zich eenzaam voelen, dat er geen eenheid onder hen bestaat. In de grootere steden heeft men concerten, goede opera's en komedies, maar in de kleine plaatsen treft men slechts bioscopen en café's aan waar drinkpartijen van vrouwelijke en mannelijke studenten niet tot de uitzonderingen behooren.

Als zeer merkwaardig noemde Mejuffrouw Koomans het aantal meisjesstudenten in Kieuw, dat op ongeveer 8000 geschat wordt. Verder mag onder de universiteitssteden in het buitenland zeker Genève genoemd worden. Hier treft men studenten van allerlei nationaliteit aan (20 à 30 ongeveer). Russen, in de 1e plaats, die verbannen of wegens andere politieke redenen hun land verlieten; voorts zijn ook de Balkanstaten en Roemenië goed vertegenwoordigd. In den beginne hadden de Duitschers en Zwitsers een antipathie tegen de Slaven, iets wat in de loop der jaren verbeterd is. Foyers werden hier opgericht, waarvan ook meisjes lid kunnen zijn. 't Zijn groote clublokalen dicht bij de universiteit. Het bestuur bestaat uit 12 leden, waarbij 11 nationaliteiten. Tijdens de oorlog hebben de clubs voor kledingsstukken en verbandartikelen voor de ambulance zorggedragen.

In Brussel is nog weinig eenheid onder de meisjesstudenten, hetgeen vooral voortvloeit uit het feit dat de Vlaamsche meisjes geen Fransch willen spreken op samenkomsten en vergaderingen, iets wat tegenover de Poolsche en Russische toch noodig is.

In Spanje en Portugal zijn practisch geen meisjesstudenten.

In Turkije worden de meisjes niet aan de universiteit toegelaten.

Hoewel de lezing van Mejuffrouw Koomans niet zonder interesse was, speet het mij dat het meer feiten waren die zij noemde, en zij niet meer over het werkelijke studentenleven uitwijdde, waar menigeen zeer verlangend was iets meer van te vernemen.

(Zie verder Tweede Blad).

ADVERTENTIEN.

RESTAURANT „HOTEL CENTRAL”.

Levering van Déjeuners, Diners, Soupers. Gelegenheid voor Club-Diners.

PLATS DU SOIR van 10-12 uur.

==== Afzonderlijke Billardzaal. ====

TER OVERNAME GEVRAAGD:

een bij de Lustrumfeesten gebruikt

Perzisch Heeren-Costuum.

Fraai en in goeden staat.

Brieven franco onder No. 6654, Bureau van dit Blad.

Gemeubileerde Kamers met Pension
aangeboden.

Adres: PRINS HENDRIKLAAN 5, RIJSWIJK.

OUDE DELFT 120 - DELFT.

Uitzending van Diners.

Levering van Schotels.

Dagelijks verkrijgbaar de bekende NASSI GORENG.

Oude Delft 120.

Aanbevelend,

Chr. F. RÜTER.

Te RIJSWIJK aangeboden:

Gemeubileerde Zit- en Slaapkamers,
met of zonder pension.

Adres: A. P. HINZE, Geestbrugweg No. 24.

Gem. Zit- en Slaapkamer
te huur aangeboden.

Adres: ZUIDWAL No. 7A.

DELFTSCHE

Limonade-Siropen

Sinaasappel- of Oranje-Limonade

75 cts. per flesch; 6 flesschen franco zending.

NIEUWE LANGENDIJK 50.

Aanbevelend, **W. DE HOOGH.**

TWEEDE BLAD

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van 12 FEBRUARI 1914. No. 18.

Gedachten en Gedichten.

Wanneer je clubgenootjes afstudeeren.

Aan die 't nog beter kunnen doen.

Wanneer je clubgenootjes afstudeeren,
Een enk'le late slaagt voor 't candidaats,
Maar jij student blijft, en met al je praats
Je te beroerd voelt om je vak te leeren,

Dan krijg je lust om met de deur te smijten,
Dan vloek je op je eigen stommigheid;
En meer nog dan je ouders 't je verwijten,
Vraag je je af; waar blééf ik met m'n tijd?

Januari, 1914.

ALMEN GARLOFF.

Mijn Muze.

Gelijk zoo vaak de wind, die uit het Oosten komend
Eerst kalm en zacht, zich langzaam aan verheft.
En groeiend tot een storm, die alles medeslepend,
Wat ook z'n vaart belet, in dolle woede treft,
Maar dan plots weer verdwijnt, als spoor slechts achterlatend
Het neergerukte loof, — een beeld van korten waan —
Zoo is mijn Muze ook, en de afgerukte blaren
Zijn verzen die zij laat, als blijk van haar bestaan.

AQUILON.

Aan

Ik heb er eens ergens gelezen,
Waar 't was, weet ik werk'lijk niet meer,
Dat een vaas door een waaiertik knapte,
Ze was ook zoo fijn en zoo teer.

Dat beeld kwam mij laatst in gedachten,
Toen ik 'n lief meisje zag gaan,
Waar 'k mee had geflirt om haar ook weer
Voor 'n andre te laten staan.

Ik groette heel vriend'lijk als vroeger,
Zij keerde zich af met een ruk,
En ging met een ander druk praten,
Ik voelde 't: de vaas, die was stuk.

AQUILON.

Intermezzo.

De maan staat vol aan den hemel
In stralenden zilveren pracht,
De boomen verheffen hun takken
Omhoog in den helderen nacht;
Een sneeuwlaag bedekt er de paden
Die glimmen door 't vele begaan,
En glinst'rend als duizenden spiegels,
Weerkaatsen het licht van de maan.
Dan jeugdige vroolijke stemmen
Verbreken de zwijgende stilt'
Een rennen en draven met sledjes,
Een stoeien zoo jolig en wild.
Nu klimmen en trekken en hijgen
Dan plots'ling een angstig gegil
Weer lachen en schertsen en roepen,
Dan rusten, kalm even en stil.
De maan verhult er haar aanschijn,
En wolken gaan snel haar voorbij,
Het vroolijke troepje keert huiswaarts,
Steeds pratend en joelend nog blij,
't Bosch wordt nu stil weer en zwijgend.
't Ligt weer in z'n rustige pracht,
Met z'n donkere statige stammen
Als wachters in eenzamen nacht.

AQUILON.

Delft bij Nacht.

(Alleen voor kinderen boven de 18 jaar).

Voor Johnnie M.

In 't stille van den nacht bij 't vlamvend haardvuur
zit droef de Dichter met zijn minnesmart.
Zijn lippen slurpen gretig een cognac-pur;
hij is tevreden want nog steeds rijmt smart op hart.

„Ach, ach meneer, wat zijn de tijden tóch duur”
zei straks de juffrouw nog, die heel zijn gard-
erobe had versteld, voor 13 cent per uur,
en hem de reek'ning bood, geschreven op een carte,
een carte zóó godd'lijk vuil, dat heel zijn dichtervuur
zich uitstort in een realistisch vers; . . . 't lukt! . . .
Verdomd! een occarino in dit nacht'lijk uur;
een dronken vent, zijn stemming weg, 't vers mislukt!

Benauwd tilt hij 't gordijn; wat ziet zijn angstig oog:
Een blonde knaap, die lathyrussen plukt,
armen gelaat-bedeekt uit schaamte zijner kracht,
en vrucht'loos werpt ze naar zijn raam, te hoog!
5 — 2 — '14.

Desillusie!

Zij vroegen niet: „Zijt gij één der meest begaafden
onder ons.”

Evenmin vroegen zij: „Brengt gij wat tot stand? en
welke zijn uwe werken?”

Zij vroegen ook niet: „Staat gij boven de heerschende
partijgroepjes.” Integendeel, zij vroegen: „Tot welk groepje
behoort gij?”

En dan sloegen zij op in hunne boeken om te zien of
er een plaats voor het groepje vrij was. Zoo ja, dan werd
hij een der hunnen.

En zoo kwam het, dat zij niet waren een groep mensen,
staande boven het gewoel van twistjes en veetjes en kon-
kelarijtjes; zoo kwam het dat zij niet waren de leiders van
het jonge frissche leven, die tot ideaal hadden groote ge-
dachten te verspreiden in een grootere kring.

Neen, zij bleven een groepje mensen, elk staande in
hun eigen kringetje.

Zij waren, zooals de toeschouwers bij een hanengevecht,
die met vreugde elke nieuwe haan begroetten, die in het
kampveld werd gebracht.

Zóó begroetten zij elke haatuiting van mensch a uit
groep p, tegen mensch b uit groep q; zoo zien zij met
wellust hoe de heer C bijna een slag doet „branden” op
het aangezicht van den heer D, zoo hij niet juist op tijd
weerhouden was door het plotseling in zijn koortsverhitte
brein opkomende beeld zijner wit-bleeke geliefde.

En zoo kwam het ook dat zij die iets groots, iets beters
wilden, zich met walging afwenden, en spuwden op de
grond met een afwerend gebaar.

KRITIEK.

Uit de Pers.

„Minerva”.

Aan vele Delftsche Studenten.

Studenten! studenten! ha — ha — ha — ha —

Gij allen kent deze sarcastische uitroep en gisteren,
wat zou hij op zijn plaats geweest zijn. Gisteren avond
speelde in het kleine Delft Percy Grainger, ja werkelijk
Percy Grainger, een der wereldpianisten.

Ik hoor nog het enthousiaste applaus en het niet
eindigend bravogeroep na dat machtige hartstochtelijke
pianospel.

Maar neen, geen student sprong op het tooneel om
met eenige flinke woorden den kunstenaar een krans
over te reiken, als dank voor zijn onverwachte komst,
als dank dat hij in onze kleine studentenstad heeft

willen spelen. Neen, zich eens spontaan, flink te uiten dat doen Delftsche studenten niet, ik zou bijna zeggen, dat is geen mos. Vergelijk dan eens die Amsterdammers van een 50 jaar geleden, die de paarden van het rijtuig van eenen beroemden Russischen violist afspannen en den Rus zelf naar zijn hotel trokken. O neen, dat doet men tegenwoordig niet meer. Bijna iedere keer als de Rotterdammers in Delft komen, bieden eenige bestuurders van de Studenten-Tooneelvereniging kransen en ruikers aan. Maar vergeet niet, dat dit een zeer gewichtige gebeurtenis is. Wat staan de studenten-vertegenwoordigers met getrokken scheiding flink op de planken; en wat spreken ze dan met enthousiaste gebaren, en nooit slaan ze figuren, neen dat doen ze ook al niet.

En dan die Rotterdammers, zoo ze aan het eind van ieder seizoen gehuldigd werden dan zou het een gepaste dankuiting zijn, maar nu is het een paskw. . .

Wat zou ik graag in 't tooneelbestuur willen zitten, denk eens aan, een 1000 tal oogen van juichende menschen tegelijk op zich gevestigd te zien, 't zou werkelijk overheerlijk zijn.

Maar gisteren, gij studenten in staat om te collecteren, gij bestuurders van muziek-, tooneel- en dergelijke verenigingen, gisteren hebt gij u misdragen.

Delft, 3 Febr.

D. T. N.

Eindelijk bevat de Minerva dan weer een bericht onder het hoofd Delft. De groote uitbreiding van de sub-redactie schijnt wat leven in het bedrijf gebracht te hebben, tenminste, behalve het hier overgenomen artikeltje vonden wij nog een kolom druks, ook uit Delft.

Het hier aangehaalde echter rekenen wij van genoeg belang om het den intiemeren kring van Delftsche lezers nog eens voor te leggen.

Ziehier dus, na een tijd van het meest volledig stilzwijgen een stukje dat bedoeld schijnt te zijn als een soort afstrafing, en wèl onder het oog van de geheele Nederlandsche studentenwereld.

Dit op zichzelf — is, wanneer de gronden niet zéér ernstig zijn, een niet geringe aanmatiging van de betrokken redactie. Als weekverslag is het blijkbaar niet bedoeld, dus

Feuilleton.

Een Dialog.

Kalmar: Ik heb niet veel lust in het samenstellen van verslagen, of in becijferen, wat leiden moet tot bedenkelijke uitkomsten.

Eldon: Zet u dan in deze gemakkelijke stoel; ik zal tegenover u plaats nemen, en wij zullen een avond doorbrengen van plichtsverzaking, omdat wij weten, dat alles slechts waarde heeft, wanneer wij heer, niet slaaf der dingen zijn.

K.: Kan ik daar uit verstaan, dat ook gij den principemensch een zwakkeling noemt.

El.: Zeker. Hij, die zichzelf voor verren tijd de toekomst afbakt, durft, zonder dat, de toekomst niet aan.

K.: Maar, Eldon, wanneer hij, die mensch, nu eens op een moment van groote klaarheid — zooals wij allen kennen, soms, — als hij dan wist zijn leven te kunnen overzien, wist zijn leven, en de dingen, het gebeuren om hem, inwerkend op dat leven, als hij zich dan den nu duidelijken weg afbakt, omdat hij voorziet oogenblikken van verwarring, is die mensch dan nog een zwakkeling te noemen, waarde Eldon?

El.: Doet gij een vraag of uit gij een meening?

K.: Beide.

El.: Zoo dat ook uw meening is, dan moet die meening een verkeerde wezen. Immers: ons leven is nimmer te overzien. Op elk oogenblik is het de eenheid, uit allerlei invloeden ontstaan. Die invloeden wisselen van seconde tot seconde, en zoo is er zelfs niet, voor hoe korten tijd ook, van waarlijke eenheid te spreken; hoeveel te minder mag ooit het gansche leven als eenheid worden beschouwd! Ons leven is geen kromme, die onafwendbaar zich telkens boven of onder één bepaalde rechte beweegt, vlak bij welke rechte zij steeds zou moeten gevonden worden. Ons leven is een kromme van ondenkbaar grillige gedaante, alleen in voortdurend verband te zien met de rechte op oneindig, in het verband, dat al hare punten daarvan oneindig

wij staan hier voor het bloote feit dat de Delftsche Minerva-redacteuren en speciaal de heer D. T. N. zich schamper uitlaten tegenover hun corpsgenooten, en in het publiek. Nu zal iedereen, die van de toestanden op de hoogte is, het verwijt qualificeeren als een uiting van iemand die buiten het Delftsche leven staat; de meer gematigden zullen het een verward sensatiebericht noemen, zooals een mislukt zeeslangen verhaal uit de komkommertijd.

Maar dit alles neemt niet weg dat de heer D. T. N. (al is hij dan ook slecht ingelicht omtrent de gebruiken in het D. S. C.) zich hier op een allerringepast-ste toon te buiten gaat, en iedere buitenstaander — die wellicht méér van ons Delftsche leven weet — zal dan ook met ons afkeuren deze even misplaatste als onwelluidende aantijging.

Het ligt niet op onze weg den heer D. T. N. op dezen plaats van voorlichting of replek te dienen; de eerste had hij alvorens zijn artikel te schrijven kunnen inwinnen, en met de laatste zullen wij het Delftsche hoofd in de Minerva niet ter hulpe zijn.

Dan liever de toestand der laatste maanden en het oonsequent doorgevoerde stilzwijgen terug!

S.

De „Delftsche Courant” meldt:

Oorkonde ontvangen.

De heer W. van Baarle, Voorstraat, alhier, heeft van den hoofdpersoon der maskerade, Shah Abbas den Grooten, een oorkonde ontvangen van den volgenden inhoud:

„Abbas de Groote, Keizer van Iraan, vertegenwoordiger van God op aarde, door den dichter bijgenaamd

„Verkwister van Gods Gaven
Om verlangens dorst te laven”,

doet op Zijn hofbarbier en mengelaar der tooverende geuren W. van Baarle, nederdalen de zilveren dauw der dankbare erkenning voor de diensten Zijne Majesteit in Ispahan's feestgetij verleend.

Ispahan 1619.”

ver verwijderd liggen. Laten wij ons nooit inbeelden zelf de rechte op oneindig ooit als vaste richting aan te kunnen leggen.

K.: Maar, Eldon, zoo ons leven is de resultante van zoveel buiten ons bestaande, op ons inwerkende krachten, waar houdt gij dan plaats voor uw uiting: heer, niet slaaf moeten wij zijn?

El.: De mensch, die zich bewust is van oogenblik tot oogenblik, die weet, dat hij een enkel deel is der groote realiteit, en als zoodanig meewerkt in het groote organisme, die mensch is heer, geen slaaf „Slaaf, wie zich, tegen wat hij moet, verzet.”

K.: Dien regel ken ik: „Maar vrij de wil, van wie, al willend, doet den wil, van wat geluk en vrede geeft”; is 't zoo niet?

El.: Ja.

K.: En wat geeft geluk en vrede?

El.: Harmonie met de realiteit.

K.: Is dat de allereerste eisch?

El.: Zeker, Kalmar; ik ben mensch, leef, hoor, zie, voel, ruik; ik ben deel van het groote geheel.

'k Vermoed, dat gij mijn nuchtere beschouwing niet deelen kunt; ja, eerlijker: niet deelen wilt.

K.: Ik zal u zeggen, hoe gij denkt; luister. Datgene, waarvan de mensch zich bewust is, bestaat. Daar is een tafel; gij en ik zijn ons daarvan bewust geworden, eens in ons leven. Nu bestaat het begrip tafel voor ons, als gaande boven het stoffelijke ding uit, en toch er de zekerste realiteit aan verleend. Hetgeen boven de dingen uitgaat, is de voorwaarde voor den aestheticus. Hij tracht in materieelen vorm te benaderen het essentiele, om 't zoo te noemen, van wat hij gewaar wordt. Naar de mate, waarin hij slaagt, noemen wij zijn schepping meer of minder mooi. Dat essentiele kunnen wij als idealiteit aanduiden; wij kunnen zeggen: het is de schoonheid, het is god. Richten wij ons zien rechtstreeks op dat goddelijke, dan wordt in ons het verlangen geboren met dat goddelijke één te zijn; wij worden religieus mensch. En eindelijk, zien wij ons zelf bewust in deze opklimming, in ons willen en handelen, dan zijn wij, 't klinkt wat grootdoenerig, dan zijn wij wijsgeer.

Ingezonden.

Aan den heer A. F.

Met verwondering heb ik Uw stukje over een piano-avond van Percy Grainger in het S. W. van de vorige week gelezen.

In plaats van bewondering voor de kunstuitingen van dezen buitengewonen pianist, vertelt U, dat de bezoekers van het concert zich niet in hem teleurgesteld hebben gevoeld, dat hij de Polonaise met „gemak” speelde, dat het „walsje” van Chopin weldadig aandede enz., enz. en o. a. valt U hem aan over zijn keuze van stukken. De criticus in het Maandblad „Caecilia” denkt er eenigszins anders over. Deze schreef o. a.: „Hij weet zelf, wat hij kan en wat buiten zijn sfeer ligt en daarnaar kiest hij zijn stukken. Doch in die keuze geeft hij niettemin bewijzen van veelzijdigheid”.

Verder Uw spijt over Liszt's Rhapsodie, welke U oppervlakkig en lawaaiig vindt. Weet U wat Clara Schumann over Liszt schreef: „Er ist ein Künstler, den man hören und sehen muszn, sein Geist ist groszn, bei ihm, kann man sagen, seine kunst ist sein Leben”.

Hans von Bülow liet zich indertijd over de werken van Liszt op de volgende wijze uit: „de meest onnoozele onder de tegenstanders zullen niet kunnen loochenen dat Liszt's scheppingen hoe afkeurend men daarover ook moge bazelen, openbaringen zijn van het rijke gemoedsleven van een kunstenaar”.

Over composities van Percy Grainger kunt U lezen, dat er op een concert in Londen, een tumult losbarstte, dat Grainger noopte zijn compositie ten tweede male te doen uitvoeren.

Is U verder bij de polonaise van Chopin, alleen opgevallen het „gemak”, waarmee hij speelde, niets van de schitterende techniek en voordracht, die bij dit werk zoo prachtig uitkwamen?

Mijnheer A. F. ik hoop, dat als U, bij een volgend concert weer een recensie schrijft, U een beetje meer zult

denken dat wij, dillettanten, eerbied verschuldigd zijn aan de groote meesters der toonkunst en dat een zoo eminent pianist als Percy Grainger, die ons een avond heeft geschonken, waarvan we nog tijden nagenieten, een meer waardeerende recensie verdient, dan U hem ditmaal gegeven heeft!

C.

Waarde mijnheer C.

Mag ik U de volgende punten, die U mijns inziens verkeerd gezien hebt onder het oog brengen?

1°. Critiek heeft met eerbied niets te maken.

2°. Critiek behoort geen aanbidding te zijn.

3°. Bestrijding van een recensie is überhaupt onzin. Muziek is een persoonlijk gevoel. Dat U de Rapsodie mooi vindt en ik niet, is een niet te beredeneeren kwestie.

4°. Wanneer iemand een opmerking geeft over Liszt's werk in het algemeen, sluit dat heelemaal niet uit, dat de Rapsodie lawaaiig en leeg zou zijn.

5°. Ik heb niets afbrekends beweerd tegen de composities van Grainger, integendeel, ik heb de publieke opinie voor een vooroordeel gewaarschuwd.

Wanneer ik had kunnen vermoeden, dat een korte recensie aanleiding kon geven tot schrijven, dat het hart van de zaak niet raakt, zou ik de redactie wat meer plaatsruimte gevraagd hebben, voor een meer gedocumenteerde critiek met bewijzen hoe mijn gedachten door vele grooten gedeeld werden, wellicht had mijn recensie dan bij U wat meer bijval gevonden.

A. F.

El.: Ja, zeer zeker ben ik dat met u eens, waarde Kalmar; maar hoe, heb ik dan straks mis verstaan een evene toon van anders denken?

K.: Die toon was wel degelijk in mijn vragen bedoeld.

El.: Dan zijt gij 't met u zelf oneens; als gij u bewust bent, u zelf en der dingen verhoudingen, wat wilt gij dan anders? Er is geen uitweg.

K.: Juist, zoö voelde ik het ook: er is geen uitweg. Gij bedoeldet: er is niets meer te vragen, wij zijn er. Dat is uw schijnbare, zelf-gesugereerde meening. Maar, gelukkig, gij voelt, ook zonder het te willen: wij moeten vragen: is er nog een uitweg?

El.: Ik ben zeer belangstellend, welk uitzicht gij mij openen wilt, want dat gij meer wilt zeggen is mij duidelijk. Vergeef mij een lichte zweem van ironie.

K.: Eldon, gij citeerdet. Ook ik wil het doen: „de weg des innerlijke levens loopt, in aldoor dieper perspectief naar binnen!” Niet een breed uitzicht op de realiteit daar buiten wil of kan ik u geven. Ik vraag u even om te keeren, te zien naar binnen, te volgen den altoos dieper perspectief tot gij bereikt het Zelf. Voelt gij, hoe ik dat Zelf tracht te beschrijven als ik zeg: wij allen zijn, elk voor zich, eenzaam op den diepsten grond van ons hart? Daar zijnde en terugziende op de realiteit, komen wij tot de ontzettende ontdekking, dat wij van die eenzaamheid niets kunnen zeggen, niets kunnen mededeelen, omdat wij dan de zinnelijke dingen behoeven. Zelfs onze gedachten, gedragen op zinnelijke woorden, behooren tot de buitenwereld. Zelfs de rag-fijne klanknuances van de vormlooze muziek zijn daar zwaar van omtrek, van daadwerkelijkheid van realiteit. Een vage, verre intuïtie is de eenige weg, die Zelf met Zelf verbinden kan. Die eenzaamheid is oorsprong van alle liefde; die eenzaamheid is droef en verlaten, is rijk en trotsch. Daar verkilt de materie, daar verbleekt vriendschap en haat. Maar ook daar weet de dichter „hoe de Godheid troont, diep in zijn trotsch gemoed”, „hoe hij een God is in het diepst van zijn gedachten”. Daar voelen wij ons te zijn „van Gods geslacht”. Trotsch maakt die eenzaamheid, tegenover de uiterlijke wereld. En merk op, dan richtten wij ons oog

weer op de realiteit om ons heen. Van uit die eenzaamheid zien wij den mensch, in der dingen doening, zelf opklommen tot het uit de aarde gesproten goddelijke; daar zien wij den mensch het zintuiglijke en het ideeel-zintuiglijke begrijpen. — Arm en droef maakt ons die eenzaamheid, tegenover ons zelf-alleen. Dan richtten wij den blik naar binnen. En daar, droef en arm, is het mateloos begeeren van opgaan in het Goddelijke, dat daar alleen van aangezicht tot aangezicht ons tegenover staat. Daar voelen wij de eeuwige Liefde tot ons neerdalend, ons gevend den vasten, onvergankelijken steun om weer te keeren tot de realiteit. Dan begrijpen wij hoe wereld zelve is de realiteit Gods, dan, wanneer wij onzintuigelijk God hebben aanschouwd.

El.: Dwaasheid. Uw perspectief verstart in één dood punt.

K.: Nog verder wil ik gaan; terloops gezegd: slechts schijnbaar is één punt de samenloop der lijnen van het perspectivisch beeld.

Eldon, gij zeydet: wij zijn mensch. Zeker, en immer is onafscheidelijk ons reëel bestaan verbonden aan die innerlijke eenzaamheid. Begrijpt gij nu, hoe Christus is de zuivere realiteit van het Goddelijke, hoe daarin de eeuwige Liefde in zintuiglijken vorm ook tot den zinnenmensch daalde? . . .

El.: Als ik daarop zwijg, zult ge toch begrijpen, dat dit geen toestemmen kan zijn. Zie Kalmar, 't is nu genoeg. Overal hebt gij gegevens tot aanval gegeven. Maar daarom gaat het niet.

Dezen avond heeft ons beiden ten minste wat hersen-oefening gebracht. Een ieder is toch filosoof op eigen wijze.

SURA.

Delft, November '13.

Wetenschappelijke wereldbeschouwing en Christelijk geloof.

Geachte Redactie.

Dinsdagavond j.l. waren wij tegenwoordig bij de voordracht van Professor Pont, gehouden voor de Ned. Christelijke Studentenvereniging te Delft. De spreker begon met een tamelijk uitvoerige inleiding, over wereldbeschouwing en wereldbeeld. Spreker plaatste zich op een religieus standpunt. Al waren we het in vele opzichten niet geheel met spreker eens, toch konden we hem begrijpen, en van zijn standpunt waardeeren.

Na deze inleiding sprak spreker de onbewezen stelling uit, dat het christelijk geloof boven alle anderen stond, en voerde alleen als grond aan, zijn eigen gevoelens, gevonden uit eigen ervaring, en uit die van andere theologen. Een nog groot sprong volgde. Met diep bewogen hart en roerende stem beleed spreker op eens zijn christelijk geloof, daarna volgde het traditioneele: Ik heb gezegd, en hiermede was het verband tusschen wetenschappelijke wereldbeschouwing en christelijk geloof blijkbaar voldoende uiteengezet.

Gelegenheid tot debatteeren of tot het vragen van inlichtingen werd niet gegeven.

Nu vragen wij als natuurwetenschappelijke studenten, hoe het mogelijk is, dat aan een Hoogeschool als in Delft in een zulk een theologische bewering bevrediging kan worden gevonden. Ja! hoe het mogelijk is, dat men voor hen zóó durft spreken!

Met vriendelijke dankzegging voor de plaatsruimte:

Eenige toehoorders.

Geachte „Eenige Toehoorders.”

(Schrijver van onderstaande regelen is geen lid der redactie; hoe het dan toch mogelijk is, dat hij in dit zelfde S. W. u antwoordt, doet niets ter zake).

De lezing van professor Pont heb ik niet bijgewoond; het verslag over die lezing las ik in het vorig nummer van het S. W. Het doet mij daarom genoegen, dat gij, natuurwetenschappelijke toehoorders, ons dit verslag in anderen vorm nog eens geeft; want nu worden wij ten minste eenige regelen te voren reeds voorbereid op uw onwiltoon, op uw schamperheid, op uw anti-wetenschappelijkheid.

Ik zie uw even-glimlach toen de spreker met „diep bewogen hart en roerende stem” zijn geloof beleed. Samen uw stukje schrijvend, hebt ge u zeker heel wat verder en ruimer en sterker gevoeld, niet waar, gij natuurwetenschappelijke studenten.

Gij zoekt naar de waarheid; dat mag ik immers verstaan uit den naam die gij u zelve geeft? Nu, zoekt gij alleen de natuur-waarheid, ik bedoel het verband, het geheel, het wezen, dat ligt in de natuur? Zoekt gij dat alleen, wat deed gij dan onder het gehoor van prof. Pont?

Of, hebt gij u zelf te zeer begrensd, zijt gij wetenschappelijk in ruimer zin, zoo dat gij zelfs belang voelt voor wereldbeschouwing? Dan zijt gij samen eenige kwajongens geweest, in plaats van zooals gij u zelf noemt: immers een wetenschappelijk zoeker zal niet spreken van „zulk een theologische bewering!” *Ontken uw hoonende toon niet.*

Waart gij wetenschappelijk geweest, dan zoudt gij hebben gezocht naar het heel kleine gedeelte waarheid dat ook dien avond gegeven moet zijn.

Durft gij „individualisme” uit uw „wetenschappelijk” woordenboek te schrappen?

Als uiting hiervan had gij te beluisteren in gespannen aandacht „de roerende stem uit diepbewogen hart.” Ik vraag u hoe het mogelijk is, dat menschen, als gij, na zoo'n kleinzielige subjectieve hoon, zich durven aumatigen den schijn-van-objectiviteit aan te nemen.

Wetenschappelijk alleen waart gij dus allerminst. Dus, ik wil u nog noemen „studenten”, die studeert en leeft.

Leeft gij waarlijk? En voelt gij dan niet hoe in de wankelheid van het huidige leven een enkel sterk en vast „geloofs-belijden” een triomfkreet is.

Gij, dood gedachte en dood geëxperimenteerde toehoorders, voelt gij niet even de levenspolsslag van den geloovenden mensch, die zoo durft spreken; en wordt uw eigen leven, met al dat wetenschappelijke, uw leven, dat gij ten slotte als individu moet leven, niet leeg en dor en vaal, zoo gij wetenschappelijk-oprecht luistert naar de levensvolheid van een ander?

Let wel, niet het geloof van prof. Pont, noch het Christelijk geloof, of het Boedistisch of welk geloof ook wil ik u aanpreken. Dat heeft niets met het bovenstaande te maken.

Slechts het feit, dat er geloof is, dat levenservaring u wordt gezegd ronduit, dat is reeds grond te over om het optreden van prof. Pont voor de natuur-wetenschappelijke! Delftenaren!!, voor ons jonge zoekende menschen te rechtvaardigen. Al het andere, bijkomstige laat mij koud.

Spot is gemakkelijk, eenige toehoorders; eerlijkheid is moeilijk! Q.

Studiebelangen.

Centrale Commissie voor Studiebelangen.

De afgevaardigde van het gezelschap „Leeghwater” naar de „Centrale Commissie voor Studiebelangen”, heeft, in antwoord op zijn verzoek, van Professor I. P. de Vooy's opgave ontvangen van de eischen die Z. H. G. stelt aan hen die dit jaar Candidaats-examen voor W. I. wenschen af te leggen. Deze zijn:

- a. De kennis van Spinnen en Weven.
- b. De kennis van drie der vijf volgende onderwerpen:
 1. Aardewerk-industrie.
 2. Glasfabrikage.
 3. Malerijen.
 4. Papierfabrikage.
 5. Drukkerij.

De Secretaris der C. C.,
F. D. PIGEAUD.

Lijst van Vergaderingen.

„Christiaan Huygens”.

Vergadering op Donderdag 12 Februari 1914, in Zaal β van het Natuurkunde-Gebouw.

Spreker: P. Haverkamp.

Onderwerp: „Plaatsbepaling op zee”.

N. C. S. V.

14—15 Februari 1914. Winter-conferentie te Delft.

Zondag 15 Februari 1914, 10½ uur. Godsdienstoefening voor studenten, in de Waalsche Kerk.

Spreker: Dr. P. J. Molenaar.

Mijnbouwkundige Vereeniging.

Dinsdag 17 Februari 1914. Zaal 94.

Spreker: Jhr. Dr. C. G. S. Sandberg.

Onderwerp: „Is de tektonische bouw der Aardkorst, zich afspiegelend in de vormen van het landschap, waarschijnlijk een gevolg van omni-lateralen, dan wel van uni-lateralen druk”.

„Leeghwater”.

Vergadering op Woensdag 18 Februari 1914, in Zaal 207 der T. H.

Spreker: J. F. H. Koopman, w. i.

Onderwerp: „Machinale Flesschenfabricage”.

Agenda.

DEN HAAG.

Donderdag 12 Febr. Geb. v. K. en W.: Rott. Tooneelgez.: „De Spaansche vlieg”; 8 uur.

Diligentia: Liederavond Joh. Schot; 8 uur.

Vrijdag 13 Febr. Geb. v. K. en W.: Ital. Opera: „La Wally”; 8 uur.

Diligentia: Maatschappij Diligentia: Spreker Prof. C. L. van der Bilt; 8 uur.

Haghespelersgeb.: Ned. Tooneel: „Haar groote dag”; 8 uur.

ROTTERDAM.

Donderdag 12 Febr. Gr. Schouwburg: Stadttheater Elberfeld: „Fidelio”; 8 uur.

Tivoli-Schouwburg: Ned. Tooneel: „De steunpilaren der Maatschappij”; 8 uur.

Harmonie; Residentie-orkest; 8 uur.

Vrijdag 13 Febr. Gr. Schouwburg: Rott. Tooneelgez.: „Het sprookje van den wolf”; 8 uur.

Tivoli-Schouwburg: Gez. Verkade: „De dienstknecht in het huis”; 8 uur.